

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoKR/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118209054
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118209054.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a JUDr. Janky Boroškovej, v právnej veci žalobcu JUDr. Marta Maruniaková, so sídlom kancelárie Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník 089 01, správca konkurznej podstaty úpadcu VR Invest, s.r.o. „v konkurze“, so sídlom Štúrova 129, Vranov nad Topľou 093 01, IČO: 36 851 841, proti žalovanému: JUDr. Miloš Levrinc, PhD., so sídlom kancelárie J. Kozačeka 13E, Zvolen 960 01, správca konkurznej podstaty úpadcu STAVIA, a.s. „v konkurze“, so sídlom Majerská cesta 96, Banská Bystrica 974 01, IČO: 35 688 360, o určenie popretej pohľadávky proti podstate, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 62Cbi/1/2018-97 zo dňa 4.apríla 2019 takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 62Cbi/1/2018-97 zo dňa 4.apríla 2019 mení tak, že žalobu zamietá.

II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 5.134,86 eur uplatnená prihláškou zo dňa 14.8.2017 v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1K/20/2011 na majetok úpadcu STAVIA a.s. „v konkurze“, z titulu priznanej náhrady trov konania uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.04.2017, č. k. 3Cob/18/2016 je pohľadávkou proti podstate. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania od žalovaného v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou zo dňa 19.1.2018 v znení zmeny žalobného petitu zo dňa 4.4.2019 domáhal, aby súd určil, že pohľadávka vo výške 5.134,86 eur uplatnená prihláškou zo dňa 14.8.2017 v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1K/20/2011 na majetok STAVIA, a. s. „v konkurze“ z titulu priznanej náhrady trov konania uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.4.2017 pod č. k. 3Cob/18/2016 je pohľadávkou proti podstate. Žalobca konkretizoval, že žalovaný viedol ako žalobca súdne konanie proti obchodnej spoločnosti VR Invest, s. r. o., IČO:36851841 o zaplatenie sumy 625.739,14 eur s príslušenstvom, ktorú žalobu následne vzal späť a súd konanie zastavil. Uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/18/2016-708 zo dňa 27.4.2014 bola spoločnosti VR Invest, s. r. o., priznaná náhrada trov konania voči žalovanému správcovi konkurznej podstaty STAVIA, a. s. a bola mu uložená povinnosť nahradiť spoločnosti VR Invest, s.r.o. trovy konania vo výške 5.134,86 eur. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.6.2017 a vykonateľnosť dňa 30.6.2017. Následne si spoločnosť VR Invest, s. r. o. prihláškou zo dňa 14.8.2017 podľa § 87 ZKR prihlásila pohľadávku proti podstate vo výške 5.134,86 eur z dôvodu, že pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok STAVIA, a.s. a predstavuje náhradu trov konania, ktoré jej boli súdom priznané. Žalovaný na prihlásenie pohľadávky reagoval tým, že podľa jeho názoru si žalobca

mal pohľadávku prihlásiť v konkurznom konaní postupom podľa § 28 ZKR a zároveň ide o pohľadávku predstavujúcu príslušenstvo prihlásených pohľadávok, ktoré je podľa § 100 ods. 1 ZKR z uspokojenia v konkurze vylúčené. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že medzi stranami skutkové tvrdenia sporné neboli, spor spočíval v otázke posúdenia charakteru žalobcom uplatnenej pohľadávky a spôsobu jej možného uplatňovania pre prípad konkurzu, ktorú súd vyhodnotil ako otázku právnú. Súd konštatoval, že pohľadávka žalobcu vznikla až po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu STAVIA, a. s. „v konkurze“, nakoľko pohľadávka vznikla po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/18/2016-708 zo dňa 27.4.2017, ktoré má konštitutívny význam. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že táto pohľadávka vznikla žalobcovi už skôr, a ten si ju mohol uplatniť v konkurze prihláškou podľa § 28 ods. 1 ZKR, pretože pohľadávka nie je určená len právnym dôvodom jej vzniku, ale aj výškou, ktorú určil až Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí. Pohľadávku, ktorá je predmetom sporu nemožno považovať ani za pohľadávku budúcu, ktorú by mal možnosť žalobca uplatniť si prihláškou podľa § 28 ods. 1 ZKR s odkazom na ust. § 28 ods. 4 ZKR ako pohľadávku podmienenú. O podmienenú, resp. budúcu pohľadávku v zmysle § 28 ods. 4 ZKR by mohlo ísť len vtedy, ak by išlo o pohľadávku tretej osoby, ktorá tejto osobe vznikla po vyhlásení konkurzu tým, že táto plnila záväzok namiesto úpadcu, alebo ak to ustanovuje zákon. V danom prípade však zákon existenciu žalobou uplatnenej pohľadávky nepredpokladá a nie je splnené ani kritérium spočívajúce v plnení záväzku za úpadcu, pretože na základe uvedeného súdneho rozhodnutia ide o priamy záväzok úpadcu, resp. správcu. Správca bol súdnym rozhodnutím priamo zaviazaný na plnenie a náhradu trov konania vedenom na Okresnom súde Vranou nad Topľou pod sp. zn. 7C/16/2010. Pokiaľ žalovaný namietal, že pohľadávku vzhľadom na jej charakter je potrebné posudzovať ako príslušenstvo pohľadávky, v dôsledku čoho je podľa § 100 ZKR vylúčená z uspokojenia v konkurze, súd v tomto kontexte vyhodnotil, že predmetná pohľadávka nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok vymedzených v § 100 ZKR. Vzhľadom na to, že v konaní, ktoré súviselo s jej vznikom žalobca vystupoval v postavení žalovaného, teda sám nemal voči úpadcovi žiadnu pohľadávku, trovy konania, ktoré mu v súvislosti s uvedeným súdnym konaním vznikli, nemohli nadobudnúť charakter príslušenstva pohľadávky v zmysle § 100 ods. 1 ZKR. V danom prípade sa nejedná ani o trovy účastníka konkurzného konania, alebo s konkurzom súvisiaceho konania v zmysle § 100 ods. 2 písm. a/ ZKR, nakoľko toto konanie prebiehalo pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu a pred jeho vyhlásením bolo aj právoplatne zastavené.

3. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že pri posudzovaní predmetnej pohľadávky je potrebné vychádzať výlučne z ust. § 87 ZKR, ktoré vymedzuje pohľadávky proti podstate jednak ich určením z hľadiska časového, teda ich vznikom po vyhlásení konkurzu a jednak z hľadiska druhu, pričom tieto kritériá určenia pohľadávky proti podstate musia byť splnené kumulatívne. V danom prípade pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu, hoci vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok druhovo vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení. Nie je preto daná vecná viazanosť pohľadávky na správu, alebo speňažovanie majetku tak, ako na to správne poukazoval žalovaný, pretože konanie v súvislosti s ktorým vznikla nebolo iniciované správcou, skončilo vo veci samej pred vyhlásením konkurzu a speňažovania majetku ani správy majetku podliehajúceho konkurzu sa nedotýkalo. Vzhľadom na existujúce súdne rozhodnutie, ktoré pohľadávku žalobcovi priznáva a k povinnosti plniť zaväzuje priamo správcu súd vyhodnotil, že nie je účelom tohto incidenčného konania preskúmať správnosť tohto rozhodnutia a ani v právomoci správcu preskúmať a popierať pohľadávku, k zaplateniu ktorej bol právoplatne súdnym rozhodnutím sám zaviazaný. Pohľadávka žalobcu nesporne existuje a žalobca nemá inú možnosť dosiahnuť jej uspokojenie, než uplatnením pohľadávky v konkurznom konaní. Súd preto v záujme právnej istoty žalobcu vyslovil, že žalobcom uplatnená pohľadávka je pohľadávkou proti podstate, a to aj napriek tomu, že z hľadiska svojho druhu nespĺňa všetky kritériá vymedzené v ust. § 87 ZKR. Úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Proti rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní sa bránil tým, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s námietkou žalovaného o nedostatku pasívnej vecne legitimácie na strane žalovaného, kde v žalobe je nesprávne označený žalovaný ako fyzická osoba podnikateľ - JUDr. Miloš Levrinc, PhD. správca s bydliskom Slavošovce 279, čo zakladá inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ďalej napádal záver súdu, že pohľadávka žalobcu vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného, a to uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.4.2017. Uviedol, že nedal súhlas na pokračovanie v súdnom konaní o odvolaní žalovaných 1/, 2/ voči uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Cb/16/2010, a z toho dôvodu ako správca STAVIA, a. s. „v konkurze“ ani žiadnu pohľadávku vymáhať v posudzovanom konaní nemohol.

Nesúhlasil ani so záverom súdu o vymedzení pohľadávky proti podstate v zmysle § 87, pretože nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok vymedzených v citovanom zákonom ustanovení, nie je tu daná vecná viazanosť na správu alebo speňažovanie majetku tak, ako na to správne poukázal žalovaný, pretože konanie, z ktorého pohľadávka vznikla nebolo iniciované žalovaným, správcom STAVIA, a. s. „v konkurze“, skončilo sa vo veci samej pred vyhlásením konkurzu a speňažovaním majetku. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, že sa jedná napriek tomu o pohľadávku proti podstate, nakoľko rozhodnutie zaväzuje priamo správcu a nie je účelom tohto incidenčného konania preskúmať správnosť tohto rozhodnutia ani právomoc správcu preskúmať a popierať pohľadávku, k zaplateniu ktorej bol súdnym rozhodnutím zaviazaný. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a odôvodnil, že pohľadávka žalobcu nesporne existuje, keďže žalobca nemá inú možnosť, resp. spôsob, akým ju uplatniť, z hľadiska právnej istoty ju bolo potrebné priznať ako pohľadávku proti podstate. Žalovaný zdôraznil, že pre určenie pohľadávky proti podstate je v prvom rade dôležitý nielen moment vzniku pohľadávky, ale aj vecná súvislosť konkurzom, resp. jej zaradenie do niektorej z kategórií podľa ust. § 87 cit. zákona, ktoré podmienky podľa názoru prihlásená pohľadávka žalobcu nespĺňa. Trval na svojom stanovisku, že sa nejedná o pohľadávku proti podstate. Ďalej poukázal na jeho právny názor týkajúci sa ust. § 100 ods. 1 ZKR, podľa ktorého z uspokojenia v konkurze je vylúčené príslušenstvom prihlásených pohľadávok, na ktoré vznikol nárok po vyhlásení konkurzu a podľa ods. 2 písm. a/ ide o trovy účastníkov konania, ktoré vznikli účasťou v konkurznom konaní a v konaniach súvisiacich s týmto konaní s tým, že žalobcom uplatňovaná pohľadávka predstavuje trovy konania, ktoré sú zároveň vylúčené z uspokojenia. Žalovaný ďalej v zmysle § 366 CSP uplatňuje ako novotu v odvolacom konaní prostriedky procesnej obrany, a to tvrdenie, že uplatnená pohľadávka žalobcu zanikla započítaním so vzájomnou pohľadávkou žalovaného, na preukázanie čoho navrhol v odvolacom konaní v súlade s ust. § 384 ods. 3 CSP vykonať dôkazy, a to písomné započítanie zo strany žalovaného zo dňa 3.5.2019, doručené žalobcovi dňa 6.5.2019, potvrdenie o prijatie zásielky z pošty, ako aj elektronickej schránky žalobcu rovnako listinný dôkaz zásielka, že uvedené započítanie sa dostalo do sféry dispozície taktiež spoločnosti VR Invest, s.r.o. Vranov nad Topľou. Uvedené prostriedky procesnej obrany žalovaný nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko započítanie bolo vykonané so súhlasom príslušného orgánu až po doručení napádaného rozsudku. Zároveň na preukázanie existencie vzájomnej pohľadávky žalovaného voči žalobcovi a jej prihlásenia do konkurzného konania VR Invest, s. r. o. Vranov nad Topľou navrhol vykonať v odvolacom konaní ďalšie dôkazy, t. j. Zmluva o dielo zo dňa 4.6.2009, Dodatok č. 1, Dodatok č. 2 a Dodatok č. 3 a Dodatok č. 4 k označenej zmluve o dielo, faktúry č. 312133328 31210088 31210081 312100129, 31210134, 312100135 a Dohodu o prevzatí ručiteľského záväzku zo dňa 18.6.2009. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne.

5. Žalobca v písomnom stanovisku k odvolaniu žalovaného uviedol, že bolo nesporne zistené, že pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu na žalovaného. Podľa § 28 ods. 1 ZKR platného do 1.1.2012, veriteľ ktorého pohľadávka voči úpadcovi vznikla pred vyhlásením konkurzu má v konkurze právo, aby jeho pohľadávka bola za podmienok ustanovených v ZKR uspokojená rozvrhom z výťažku zo speňaženia majetku podliehajúceho konkurzu. Podľa tohto ustanovenia si žalobca svoju pohľadávku, keďže vznikla po vyhlásení konkurzu nemohol prihlásiť do konkurzu a na mieste nie je ani tvrdenie žalovaného, že si súd túto pohľadávku môže uspokojiť po skončení konkurzu. Po zrušení konkurzu úpadca ako právnická osoba zanikne. Jedinou možnosťou uplatnenia si peňažnej pohľadávky voči úpadcovi vzniknutej po vyhlásení konkurzu na úpadcu je v tomto prípade uplatnenie pohľadávky ako pohľadávky proti podstate. Ďalej žalobca uviedol, že v lehote na prihlasovanie pohľadávok nemohol preukázať správcovi žalovaného vznik podmienenej pohľadávky. Rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou 7Cb/16/2010 zo dňa 18.2.2011 nebola žalobcovi priznaná náhrada trov konania. Na to, aby získal veriteľ podmienenej pohľadávky práva aké má veriteľ nepodmienenej pohľadávky, musí správcovi preukázať vznik podmienenej pohľadávky, alebo splnenie podmienky, od ktorej vznik pohľadávky závisí. V lehote na prihlasovanie pohľadávok pohľadávka nevznikla ani nebola splnená podmienka, od ktorej vznik pohľadávky závisí. Podľa názoru žalobcu by odkladacia podmienka bola splnená iba v prípade, ak by v lehote na prihlasovanie pohľadávok existovalo rozhodnutie, nebolo by však právoplatné, alebo peňažný nárok z neho vyplývajúci by sa stal splatný až po vyhlásení konkurzu. Žalobca ďalej uviedol, že správca by takúto nepreukázanú a neurčitú pohľadávku prihlásenú ako podmienenú musel poprieť. V danom prípade ide o priamu pohľadávku voči úpadcovi, resp. správcovi. Žalovaná pohľadávka podľa názoru žalobcu nie je podmienenou pohľadávkou.

6. Žalobca k ďalším odvolacím dôvodom žalovaného uviedol, že pohľadávka prihlásená do konkurzu žalovaného nie je príslušenstvom pohľadávky žalobcu, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu, preto nie je možné na pohľadávku aplikovať ust. § 100 ods. 1 ZKR. Na pohľadávku nie je možné aplikovať ani ust. § 100 odsek 2 písm. a/ ZKR, keďže v tomto prípade trovy nevznikli účasťou v konkurze ani v konaní súvisiacom s konkurzným konaním. V tejto súvislosti poukázal žalobca na uznesenie Najvyššieho súdu ČR č. k. 6Ndc/25/2011, kde súd vyslovil názor, že za konania súvisiace s konkurzom možno považovať sporové konania, v ktorých sa rozhoduje o hmotnoprávných právach a povinnostiach vyplývajúcich zo ZKR, prípadne tiež iných predpisov, ktoré osobitným spôsobom upravujú práva a povinnosti účastníkov týchto právnych vzťahov pre prípad konkurzu.

7. K započítaniu pohľadávky žalovaným žalobca uviedol, že predmetom započítania má byť sporná pohľadávka veriteľa STAVIA, ktorá mala vzniknúť pred vyhlásením konkurzu na majetok spoločnosti STAVIA aj pred vyhlásením konkurzu na majetok spoločnosti VR Invest vo výške 1.124.328,64 eur voči pohľadávke VR Invest vo výške 5.134, 86 eur, ktorá vznikla počas konkurzu vedeného na majetok spoločnosti STAVIA a pred vyhlásením konkurzu na majetok spoločnosti a VR Invest a v zmysle rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 62Cb/1/2018 zo dňa 4.4.2019 je pohľadávkou proti konkurznej podstate STAVIA. Jednostranný právny úkon správcu, teda započítanie vyššie uvedených pohľadávok považuje žalobca za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu jeho rozporu so zákonom alebo obchádzania zákona, preto tento právny úkon nemohol vyvolať účinky započítania pohľadávok. Ustanovenia ZKR platného do 31.12.2011, ani ZKR platného od 1.1.2012 neriešia započítanie pohľadávky, ktorá sa v konkurze uplatňuje prihláškou s pohľadávkou veriteľa, ktorá je u úpadcu pohľadávkou proti podstate. Jedná sa o pohľadávky, ktoré majú v konkurze rôzny režim uspokojovania. Prihlasované pohľadávky sa uspokojujú pomerne podľa výšky prihlásenej pohľadávky vo vzťahu k výške všetkých prihlásených pohľadávok. Pohľadávky proti podstate sa uspokojujú jednorazovou platbou, prípadne pomerne k inej pohľadávke proti podstate. Jednostranným započítaním zo strany STAVIA by došlo k uprednostneniu veriteľa STAVIA oproti ostatným veriteľom VR Invest, čo by bolo možné považovať za trestný čin zvýhodňovania veriteľa. Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

8. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižava svojho odvolania a na doplnenie uvádza, že pohľadávka, ktorej určenia sa žalobca domáha by mohla byť jedine pohľadávkou podmienenou, ktorú bolo možné prihlásiť spôsobom ustanoveným podľa zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že zákon v § 28 nevyžaduje, aby takáto pohľadávka vznikla v lehote určenej na prihlasovanie pohľadávok ako sa mylne domnieva žalobca. Ďalej uviedol, že uplatnená pohľadávka nespĺňa definíciu pohľadávky proti podstate v zmysle § 87 ZKR, pre konanie začaté pred 1.1.2012, pohľadávky proti podstate zákon vymedzuje pozitívnym a negatívnym spôsobom, pre určenie pohľadávky proti podstate je v prvom rade preto dôležitý nielen moment vzniku pohľadávky, ale aj vecná súvislosť s konkurzom, resp. jej zaradenie do niektorej z kategórií podľa § 87 citovaného zákona, ktoré podmienky prihlásená pohľadávka podľa žalovaného nespĺňa. Nesúhlasil s názorom žalobcu, že sa jedná o pohľadávku proti podstate, a to v zmysle rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 62Cb/1/2018 zo dňa 4.4.2019, pretože tento rozsudok nie je právoplatný a vykonateľný. Nestotožnil sa ani s námietkami žalobcu vo vzťahu k započítaniu, ktoré má byť v rozpore so zákonom neplatné. Poukázal na ust. § 54 ZKR pre konania začaté pred 1.1.2012, v zmysle ktorých započítanie nie je v rozpore s vyššie uvedeným ustanovením. Skutočnosti rozhodné pre posúdenie započítania vyplývajú z dôkazov nachádzajúcich sa v spise vrátane tých, ktoré predložil žalovaný s odvolaním. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne.

9. V písomnom podaní zo dňa 28.6.2018 žalovaný doplnil svoje vyjadrenie tým, že v súlade s ust. § 366 CSP na preukázanie zákonnosti tvrdenej novoty v odvolacom konaní, prostriedku procesnej obrany, a to tvrdenia, že pohľadávka žalobcu zanikla započítaním so vzájomnou pohľadávkou žalovaného navrhol na preukázanie uvedenej skutočnosti v odvolacom konaní v súlade s ust. § 384 ods. 3 vykonať ďalšie dôkazy, a to záväzný pokyn príslušného orgánu na vykonanie započítania zo dňa 2.5.2019.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací podľa §34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) prejednal odvolanie v rozsahu danom ust. § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa §380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (ust. §385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru,

že odvolanie žalovaného je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

11. Predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 5.134,86 eur uplatnená prihláškou zo dňa 14.8.2017 v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1K/20/2011 na majetok úpadcu STAVIA, a. s. „v konkurze“ z titulu priznanej náhrady trov konania uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.4.2017 č. k. 3Cob/18/2016 je pohľadávkou proti podstate.

12. Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že žalobca sa domáhal určenia popretej pohľadávky proti podstate proti žalovanému vo výške 5.134,86 eur. Okresný súd žalobe vyhovel, pričom konštatoval, že pri posudzovaní predmetnej pohľadávky bolo potrebné vychádzať výlučne z ust. § 87 ZKR, ktoré vymedzuje pohľadávky proti podstate. V danom prípade pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok druhovo vymedzených v citovanom zákonom ustanovení, ale vzhľadom na existujúce súdne rozhodnutie, ktoré pohľadávku žalobcovi priznáva a k povinnosti plniť zaväzuje priamo správcu, okresný súd vyhodnotil, že nie je účelom tohto incidenčného konania preskúmavať správnosť tohto rozhodnutia ani v právomoci správcu preskúmať a popierať pohľadávku, k zaplateniu ktorej bol právoplatným súdnym rozhodnutím sám zaviazaný.

13. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že pohľadávka, ktorá je predmetom tohto sporu, hoci vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok druhovo vymedzených v citovanom zákonom ustanovení aj s tým, že tu nie je daná vecná viazanosť pohľadávky na správu alebo speňažovanie majetku, pretože konanie, v súvislosti s ktorým vznikla nebolo iniciované správcom, skončilo vo veci samej pred vyhlásením konkurzu a speňažovania majetku ani správy majetku podliehajúceho konkurzu sa nedotýkalo. Nestotožnil sa ale s právnym záverom súdu prvej inštancie, že z dôvodu, že žalobca nemá inú možnosť dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky, než uplatnením pohľadávky v konkurznom konaní a v záujme právnej istoty žalobcu súd prvej inštancie vyslovil, že uplatnená pohľadávka je pohľadávkou proti podstate, a to aj napriek tomu, že z hľadiska svojho druhu nespĺňa všetky kritériá vymedzené v ust. § 87 ZKR.

14. Podľa ust. § 87 ods. 1 ZKR v znení účinnom do 31.12.2011 pohľadávky proti podstate sú pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu, výživné pre maloleté deti, odmena správcu a ďalšie pohľadávky, o ktorých to ustanovuje tento zákon; pohľadávkami proti podstate nie sú podmienené pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou.

15. Podľa ust. § 87 ods. 2 ZKR v znení účinnom do 31.12.2011 pohľadávky proti podstate sú tiež pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ako dane, poplatky, clá, poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie, mzdy alebo platy zamestnancov úpadcu a ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného pomeru. Ak správca prevádzkuje podnik úpadcu alebo jeho časť, tieto pohľadávky sa považujú za pohľadávky z prevádzkovania podniku.

16. Pohľadávky proti podstate zákon vymedzuje pozitívnym a negatívnym spôsobom. Tieto pohľadávky sa uplatňujú u správcu bez toho, aby sa na ich uplatnenie stanovili formálne a obsahové náležitosti. Pozitívne vymedzenie zahŕňa druhové a časové určenie, ako aj individuálne vymenovanie pohľadávok. Medzi pohľadávky proti podstate patria všetky pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu a v súvislosti so správou a speňažovaním majetku podliehajúceho konkurzu. Tieto pohľadávky vznikajú postupne pri správe a speňažovaní majetku, ktorý podlieha konkurzu a ich individuálne uspokojovanie je nevyhnutné na priebeh a realizáciu konkurzu. Pohľadávky sú určené účelovo tým, že ide o všetky pohľadávky, ktoré vznikli pri správe a speňažovaní majetku. Zároveň sú určené časovo. Uvedené pohľadávky sú pohľadávkami proti podstate len vtedy, ak vznikli po vyhlásení konkurzu. Za pohľadávky proti podstate zákon prehlasuje tiež individuálne určené pohľadávky podľa právneho dôvodu ich vzniku. Medzi pohľadávky proti podstate patrí výživné pre maloleté deti bez ohľadu na to, kedy na ne vzniklo právo a odmena správcu. Ďalej medzi pohľadávky proti podstate patria individuálne určené pohľadávky za predpokladu, že vznikli po vyhlásení konkurzu. Sú to dane, poplatky, clá, poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie, mzdy alebo platy zamestnancov úpadcu a ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného

pomeru. Uvedené pohľadávky sú pohľadávkami proti podstate a je právne irelevantné, či vznikli v súvislosti so správou a speňažovaním konkurznej podstaty. Pri určovaní pohľadávok proti podstate je potrebné identifikovať moment vzniku pohľadávky a moment vzniku splatnosti pohľadávky, pretože pri niektorých pohľadávkach príslušný právny predpis ich určuje odlišne. Pohľadávky, ktoré vznikli pred vyhlásením konkurzu, sa musia uplatňovať prihláškou, aj keď splatnosť má nastať až po vyhlásení konkurzu. V dôsledku vyhlásenia konkurzu sa tieto pohľadávky stanú splatnými momentom vyhlásenia konkurzu. Pohľadávkami proti podstate sú aj ostatné pohľadávky, ktoré zákon vyhlasuje vo svojich ustanoveniach za pohľadávky proti podstate.

17. V rámci negatívneho vymedzenia pohľadávkami proti podstate nie sú podmienené pohľadávky, ktoré sa uplatňujú prihláškou, i keď tieto vzniknú po vyhlásení konkurzu. Ide o pohľadávky z podmienených úkonov (§ 28 ods. 3), budúce pohľadávky ručiteľa, záložcu alebo iných osôb, ktoré budú plniť veriteľovi za dlžníka (§ 28 ods. 4), nároky veriteľov pri odstúpení od zmluvy o vzájomnom plnení po vyhlásení konkurzu, ktorú druhá zmluvná strana už splnila a úpadca ju nespĺnil úplne alebo ju splnil len čiastočne (§ 45 ods. 2), nárok veriteľov pri odstúpení od zmluvy o vzájomnom plnení po vyhlásení konkurzu, ktorú zmluvné strany splnili len čiastočne alebo nespĺnili vôbec (§ 45 ods. 3). Pohľadávkami proti podstate nie sú ani pohľadávky z prevádzkovania podniku alebo jeho časti, i keď tieto pohľadávky vznikli tiež po vyhlásení konkurzu.

18. S poukazom na vyššie uvedené sa odvolací súd nemohol stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že pohľadávka, ktorú si uplatňuje žalobca v tomto konaní je pohľadávkou proti podstate. Samotný súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že pohľadávka z hľadiska jej druhu nespĺňa všetky kritériá vymedzené v ust. § 87 ZKR. Napriek tomu žalobe vyhovel a určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 5.134,86 eur je pohľadávkou proti podstate a takýto právny záver vyslovil, ako sám uviedol, v záujme právnej istoty žalobcu, keď podľa jeho názoru žalobca nemá inú možnosť jej uspokojenia, než uplatnením v konkurznom konaní. Tento právny záver je nesprávny. Je nepochybné, že už Krajský súd v Prešove v uznesení č. k. 3Cob/18/2016-708 zo dňa 27. apríla 2017 konštatoval, že „keďže si žalovaní 1/ a 2/ svoju pohľadávku v konkurznom konaní neprihlásili, nejde o také súdne konanie, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi“ a z tohto dôvodu mal odvolací súd (Krajský súd Prešov) za to, že niet dôvodu, aby v tomto prípade bolo konanie prerušené, pretože podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. sa prerušujú len tie súdne konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Krajský súd v Prešove v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Odo/562/2005, podľa ktorého oneskorené podanie prihlášky pohľadávky, resp. jej nepodanie má len procesné dôsledky vylúčenia z konkurzného konania, resp. neúčasti v ňom; pohľadávka však trvá ďalej a môže byť uspokojená i mimo konkurzného konania.

19. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že prihlásená pohľadávka žalobcu nespĺňa podmienky uvedené v ust. § 87 ods. 1, 2 ZKR v znení účinnom do 31.12.2011, nespĺňa charakter žiadnej z pohľadávok druhovo vymedzených v citovanom zákonom ustanovení, nejedná sa o pohľadávku proti podstate, preto odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol.

20. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že v prípade žalobcu sa nejedná o pohľadávku proti podstate, nezaoberal sa už započítaním pohľadávky, ktoré žalovaný predložil spolu so svojim odvolaním.

21. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. §396 ods. 1 CSP, v návaznosti na ust. §262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, a ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ust. §255 ods. 1 CSP, nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi priznal v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí podľa ust. §262 ods. 2 CSP.

22. Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).